

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการจัดการ
ดูแลเพื่อป้องกันอาการกำเริบของโรคในผู้ป่วยโรค
ปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลสันติสุข จังหวัดน่าน

ผู้เขียน นางสาวกนกศรี เชื้อหอม

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. พิกุล บุญช่วง

บทคัดย่อ

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็น ความเจ็บป่วยเรื้อรัง ที่มีดำเนินของโรคที่ เสื่อมลง และเกิด
อาการกำเริบของโรคขึ้นบ่อยซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน อาการกำเริบทำให้ผู้ป่วย
ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การวิเคราะห์สถานการณ์ของการจัดการดูแลเป็นการปฏิบัติที่
จำเป็นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแก่ผู้ป่วย วัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้ เพื่ออธิบาย โครงสร้าง
กระบวนการ และผลลัพธ์ของการจัดการดูแลเพื่อป้องกันอาการกำเริบของโรคในผู้ป่วยโรคปอดอุด
กั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลสันติสุข จังหวัดน่าน ประชากรได้แก่ผู้บริหาร ทีมบุคลากรสุขภาพ และ
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเฉพาะเจาะจง
ประกอบด้วย ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 15 คน และญาติ จำนวน 15 คน ที่ได้รับการรักษา
ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์
ผู้บริหาร ทีมบุคลากรสุขภาพ ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและญาติ 2) แบบสำรวจโครงสร้างระบบ
บริการ 3) แบบสังเกตการปฏิบัติงานทีมบุคลากรสุขภาพ 4) แบบบันทึกผลลัพธ์การดูแล และ 5) แนว
คำถามสำหรับการประชุมกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านโครงสร้างของการจัดการดูแล มี นโยบายการจัดการดูแลเพื่อป้องกันอาการ
กำเริบของโรคในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและทีมการดูแล ที่เป็นสหสาขาวิชาชีพ แต่ไม่มีแพทย์
และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านโรคทางเดินหายใจ มีแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้น

เรื่องซึ่งบุคลากรสุขภาพจังหวัดน่านได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น ในขณะที่มีอุปกรณ์เวชภัณฑ์ และยาที่เพียงพอ มีคลินิกงดสูบบุหรี่ มีบริการการดูแลการให้ออกซิเจนระยะยาวที่บ้านและ โปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพปอด

2. ด้านกระบวนการของการจัดการดูแล มีการใช้ยาเพื่อป้องกันอาการกำเริบของโรคอย่างเหมาะสม พยาบาลสอนและแนะนำการปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วยและญาติขณะรักษาที่โรงพยาบาล มีการส่งเสริมการปฏิบัติตามโปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแต่กิจกรรมไม่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมการงดสูบบุหรี่ และการให้การดูแลบำบัดด้วยออกซิเจนที่บ้านอย่างเหมาะสม

3. ด้านผลลัพธ์ของการจัดการดูแล พบว่าในปี 2551 และ 2552 มีจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลเป็นไปตามเกณฑ์ของโรงพยาบาล ในขณะที่ จำนวนครั้งของการเกิดอาการกำเริบ และจำนวนครั้งของการกลับมานอนในโรงพยาบาลซ้ำจากอาการกำเริบของโรค สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงพยาบาลกำหนดไว้

ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพสำหรับการป้องกันการเกิดอาการกำเริบในผู้ป่วย โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ควรมีการ ปฏิบัติการ ดูแลผู้ป่วยโดย บุคลากรการดูแลของ ทีมสหสาขาวิชาชีพให้ต่อเนื่อง และเสนอแนะให้ มีพยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติพยาบาลเพื่อให้เกิดคุณภาพในการดูแลผู้ป่วย โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังต่อไป

Independent Study Title	Clinical Situational Analysis Regarding Care Management to Prevent Acute Exacerbation Among Chronic Obstructive Pulmonary Disease Patients at Santisuk Hospital, Nan Province
Author	Miss Kanoksri Chuamor
Degree	Master of Nursing Science (Adult Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a chronic degenerative disease whereby acute exacerbation usually occurs and impacts patient's daily living. Such acute exacerbation leads to hospitalization. Analysis of the situation of care management is a necessary practice to improve the best patient outcomes. This study aimed to describe structure, process, and outcomes of care management to prevent acute exacerbation among COPD patients at Santisuk hospital, Nan province. Populations composed of administrators, health care personnel, and documents related to care management of COPD patients. Samples of clients were purposively selected and consisted of 15 COPD patients and 15 of their relatives who received care during June to August 2010. Research instruments included 1) interview forms for administrators, health care personnel, COPD patients and their relatives, 2) the structure of care checklist, 3) health care practice observational form, 4) the outcomes of care recording form, and 5) question guide for group meeting. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The results of this study revealed that;

1. For the structure of care management: policy for care management regarding prevention of acute exacerbation among COPD patients and interdisciplinary patient care team

were set; there was neither physician nor nurse respiratory specialist. There were practice guidelines for management of COPD patients, which were developed by health care personnel, Nan province. There were adequate health care equipments and medicine, smoke cessation clinic, service for long term home oxygen therapy and pulmonary rehabilitation program.

2. For the process of care management: medicines were used appropriately to prevent acute exacerbation. Nurses taught patients and their relatives about knowledge related to disease and their practices, and encouraged patients to practice with pulmonary rehabilitation program. However, their interventions were not continuous. Smoking cessation clinic and home oxygen therapy were also provided appropriately.

3. For the outcome of care management: in the years 2008 and 2009, the lengths of hospital stays were at the at the hospital criteria, while the number of exacerbations and readmission rates were higher than the hospital criteria.

These findings can be used as basic information for improvement of quality of care to prevent acute exacerbation among COPD patients. Integrated patient care should be continuously practiced by a multidisciplinary care team, and development of advanced practice nurses was suggested in order to improve the quality of care for COPD patients.